

Wrocław, 20 sierpnia 2014 r.

WK.60/339/K-20/14

**Pan
Bogdan Kożuchowicz
Burmistrz Miasta Świebodzice**

**Rynek 1
58 – 160 Świebodzice**

Regionalna Izba Obrachunkowa we Wrocławiu, działając na podstawie art. 1 ust. 1 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2012 r., poz. 1113 ze zm.) przeprowadziła, w okresie od 3 kwietnia do 23 czerwca 2014 r. kompleksową kontrolę gospodarki finansowej Gminy Miejskiej Świebodzice. Zakres badanych zagadnień, okres objęty kontrolą oraz ustalenia przedstawiono szczegółowo w protokole kontroli, podpisanym 23 czerwca 2014 r., którego jeden egzemplarz po podpisaniu pozostawiono w jednostce.

Ponadto, w okresie od 2 do 12 czerwca 2014 r., przeprowadzono kontrolę gospodarki finansowej Gimnazjum Nr 1 im. Sybiraków w Świebodzicach. W oparciu o ustalenia kontroli, przedstawione w odrębnym protokole, do kierownika jednostki wystosowano wystąpienie pokontrolne, przekazane Panu do wiadomości.

Pozytywnie należy ocenić gotowość do współpracy z kontrolującymi pracownikami Urzędu Miejskiego, którzy przygotowywali dla potrzeb kontroli dokumenty, opracowywali wymagane informacje oraz udzielali niezbędnych wyjaśnień. Ponadto, na wniosek kontrolujących, podejmowane były działania, które pozwoliły wyeliminować część nieprawidłowości i uchybień w trakcie kontroli.

Stwierdzone w wyniku kontroli nieprawidłowości i uchybienia wystąpiły, w szczególności w zakresie niżej wskazanych zagadnień.

W zakresie księgowości

Nie przestrzegano terminów płatności zobowiązań, wynikających z faktur VAT i rachunków za dostawy i usługi (19 dowodów księgowych z miesięcy: grudnia 2012 r., stycznia i grudnia 2013 r.), co stanowiło naruszenie art. 44 ust. 3 pkt. 3 ustawy z 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2009 r. nr 157, poz. 1240 ze zm., obecnie Dz. U. z 2013 r. poz. 885 ze zm.), który stanowi, że wydatki publiczne powinny być dokonywane w wysokości i terminach wynikających z wcześniej zaciągniętych zobowiązań.

Za powyższe nieprawidłowości odpowiedzialność ponosi Skarbnik Miasta.

W zakresie dochodów budżetowych

W stosunku do dwóch podatników (spośród dziesięciu osób prawnych objętych kontrolą) nie przeprowadzono ostatecznych czynności sprawdzających w zakresie stwierdzenia formalnej poprawności danych, zawartych w deklaracjach podatkowych oraz ustalenia stanu faktycznego w zakresie niezbędnym do stwierdzenia zgodności informacji z przedstawionymi dokumentami,

o czym stanowi art. 272 pkt 2 i 3 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2012 r., poz. 749 ze zm.), skutkiem czego wystąpiły różnice wymiaru podatku za 2011, 2012 i 2013 rok. W trakcie kontroli wezwano podatników do złożenia wyjaśnień oraz sporządzenia korekt deklaracji w sprawie podatku od nieruchomości.

Wskutek nie podjęcia przez organ podatkowy czynności egzekucyjnych, zaległości z tytułu podatku od nieruchomości w kwocie 3.685 zł i zaległości z tytułu podatku od środków transportowych w kwocie 150zł uległy przedawnieniu, tymczasem z art. 70 § 1 i 4 ustawy Ordynacja podatkowa wynika, że bieg terminu przedawnienia zostaje przerwany wskutek zastosowania środka egzekucyjnego, o którym podatnik został zawiadomiony. Po przerwaniu biegu terminu przedawnienia biegnie on na nowo od dnia następującego po dniu, w którym zastosowano środek egzekucyjny. Doręczenie tytułu wykonawczego stanowi czynność egzekucyjną w rozumieniu art. 32 ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. z 2012 r., poz. 1015 ze zm.). Przepis art. 70 § 4 ustawy - Ordynacja podatkowa warunkuje przedłużenie terminu przedawnienia zobowiązania aktywnymi działaniami organu egzekucyjnego polegającymi na ujawnianiu składników majątkowych zobowiązanego i stosowaniu kolejnych środków egzekucyjnych, co wymaga prowadzenie bardziej aktywnego postępowania egzekucyjnego, korzystania ze środków zabezpieczenia wykonania zobowiązania podatkowego – hipoteki przymusowej lub zastawu skarbowego, bowiem w myśl art. 70 § 8 ustawy - Ordynacja podatkowa nie ulegają przedawnieniu zobowiązania podatkowe zabezpieczone hipoteką lub zastawem skarbowym.

Za powyższe nieprawidłowości odpowiedzialność ponosi kierownik Wydziału Egzekucji i Windykacji.

W zakresie wydatków budżetowych

W wyniku przeprowadzenia postępowania przetargowego na realizację zamówienia publicznego pn.: „Rewitalizacja obszaru ulic Młynarska – Piaskowa” w 2012 r. oraz na realizację zadania pn.: „Rewitalizacja starego miasta w Świebodzicach – etap II przebudowa ulic w rejonie Rynku oraz ulicy Szkolnej” w 2013 r., zamawiający w dziewięciu przypadkach wniesienia wadium w formie gwarancji ubezpieczeniowej, do dnia kontroli, nie dokonał zwrotu oryginałów tych gwarancji, co naruszało postanowienia art. 46 ust. 1 i 1a ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. prawo zamówień publicznych (Dz. U z 2010 r., nr 113, poz. 759), które stanowią, że zamawiający zwraca wadium wszystkim wykonawcom niezwłocznie po wyborze oferty najkorzystniejszej lub unieważnieniu postępowania, z wyjątkiem wykonawcy, którego oferta została wybrana jako najkorzystniejsza, z zastrzeżeniem ust. 4a, a wykonawcy, którego oferta została wybrana jako najkorzystniejsza, zamawiający zwraca wadium niezwłocznie po zawarciu umowy w sprawie zamówienia publicznego oraz wniesieniu zabezpieczenia należytego wykonania umowy, jeżeli jego wniesienia żądano.

Odpowiedzialność w zakresie opisanych wyżej nieprawidłowości ponosi Sekretarz Miasta Świebodzice.

W zakresie dochodów z majątku

We wszystkich ośmiu skontrolowanych przypadkach sprzedaży nieruchomości w trybie przetargu nieograniczonego i rokowaniach w ogłoszeniach o kolejnych przetargach i rokowaniach nie podano terminów przeprowadzenia poprzednich przetargów, czego wymagały przepisy art. 38 ust. 2 ustawy z 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz.U. z 2010 r. Nr 102, poz. 518 ze zm.) oraz § 25 ust. 1 pkt. 5 rozporządzenia z 14 września 2004 r. w sprawie sposobu i trybu przeprowadzania przetargów oraz rokowań na zbycie nieruchomości (Dz.U. Nr 207, poz. 2108 ze zm.).

W dwóch przypadkach dotyczących sprzedaży lokali w trybie bezprzetargowym pobrano od nabywców zaliczki w kwotach 200 zł za przygotowanie dokumentacji sprzedaży lokalu (w tym operatu szacunkowego) wnoszonych przez najemcę w momencie złożenia wniosku o jego nabycie. Kwota ta zaliczana była w koszt czynności przygotowawczych. Ustalenie oraz pobór powyższych opłat stanowiło naruszenie art. 23 i 25 ustawy o gospodarce nieruchomościami, w myśl których gminnym zasobem nieruchomości gospodaruje wójt, burmistrz albo prezydent miasta. Przez gospodarowanie należy rozumieć czynności określone w art. 23 ust. 1 cytowanej powyżej ustawy obejmujące również zapewnienie wyceny zbywanych nieruchomości. Pobieranie od przyszłych potencjalnych nabywców zaliczek na pokrycie kosztów przygotowania do sprzedaży nieruchomości stanowi bowiem niedopuszczalną próbę przerwania na kupującego, ciężącego na gminie obowiązku oszacowania nieruchomości jeszcze przed zawarciem umowy.

Czynsz dzierżawny w latach 2011-2013 dla czterech, objętych kontrolą, dzierżawców został naliczony w wysokości innej, niż wynikający z zawartych umów dzierżawy, skutkiem czego w czterech skontrolowanych przypadkach łączna kwota czynszu była zawyżona o 2.255 zł natomiast w jednym przypadku była to kwota zaniżona o 1.032 zł.

Nie sporządzano i nie podano do publicznej wiadomości wykazów nieruchomości, stanowiących mienie Gminy, przeznaczonych do oddania w dzierżawę, co stanowi naruszenie przepisów art. 35 ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami.

Za powyższe nieprawidłowości odpowiedzialność ponosi Kierownik Wydziału Rolnictwa i Gospodarki Nieruchomościami.

W zakresie gospodarki mieniem

Zmniejszenia wartości ewidencyjnej gruntów w 2013 r. dokonano na podstawie dowodów księgowych zbiorczych pn. „Informacja o stanie środków trwałych (grunty komunalne w hektarach położone na terenie miasta Świebodzice) wg podziału klasyfikacyjnego na dzień 31 stycznia 2013 r.” – sporządzonej z datą 28 stycznia 2014 r., w której nie zostały wymienione pojedynczo dowody źródłowe, na podstawie których dokonano zmniejszeń stanu, wbrew postanowieniom art. 20 ust. 3 pkt. 1, ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz.U. z 2013 r., poz. 330 ze zm.), w myśl którego podstawą zapisów mogą być również sporządzone przez jednostkę dowody księgowe zbiorcze - służące do dokonania łącznych zapisów zbioru dowodów źródłowych, które muszą być w dowodzie

zbiorczym pojedynczo wymienione. Ponadto dowody zbiorcze nie zawierały elementów wynikających z art. 21 ust. 1 pkt. 1-6 ww. ustawy, tj.: określenia rodzaju dowodu i jego numeru identyfikacyjnego, określenia stron (nazwy, adresy) dokonujących operacji gospodarczej, opisu operacji oraz jej wartości, daty dokonania operacji, podpisu wystawcy dowodu oraz osoby, której wydano lub od której przyjęto składniki aktywów, stwierdzenia sprawdzenia i zakwalifikowania dowodu do ujęcia w księgach rachunkowych przez wskazanie miesiąca i sposobu ujęcia dowodu w księgach rachunkowych (dekretacji) oraz podpisu osoby odpowiedzialnej za te wskazania.

Na podstawie dowodu zbiorczego wyksięgowano wartość gruntów w kwocie 77.652,60 zł (Pk 00/146 z dnia 31 grudnia 2013 r. – sprzedaż gruntów), tymczasem wartość sprzedanych gruntów w 2013 r., wynikająca z przekazanych do kontroli aktów notarialnych oraz decyzji w sprawie przekształcenia prawa użytkowania wieczystego w prawo własności z 2013 r., wynosiła 76.881,70 zł (różnica 770,60 zł). Powyższe naruszało art. 24 ust. 2 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2013 r., poz. 330 ze zm.), w myśl którego księgi rachunkowe uznaje się za rzetelne jeżeli dokonane w nich zapisy odzwierciedlają stan rzeczywisty.

Odpowiedzialność w zakresie opisanych wyżej nieprawidłowości ponosi Skarbnik Miasta Świebodzice.

Przyczynami opisanych powyżej nieprawidłowości było nieprzestrzeganie obowiązujących przepisów prawa i jego błędnej interpretacji, a także brak należytej kontroli wewnętrznej, przejawiający się brakiem nadzoru położonych nad pracą podległych im pracowników. Odpowiedzialność w tym zakresie ponosi Burmistrz oraz Skarbnik Miasta.

Wnioski pokontrolne

Przekazując powyższe do wiadomości Pana Burmistrza, Regionalna Izba Obrachunkowa we Wrocławiu, działając na podstawie art. 9 ust. 2 ustawy z 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych, wnosi o podjęcie stosownych działań, mających na celu wyeliminowanie stwierdzonych nieprawidłowości i uchybień, opisanych w protokole kontroli oraz niedopuszczenie do ich ponownego wystąpienia w przyszłości, poprzez realizację następujących wniosków:

1. Dokonywanie wydatków budżetowych w wysokości i terminach wynikających z wcześniej zaciągniętych zobowiązań, zgodnie z art. 44 ust. 3 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r. poz. 885 ze zm.).
2. Przestrzeganie przepisów ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2012 r., poz. 749 ze zm.), a w szczególności w zakresie:
 - a) dokonywania bieżącej weryfikacji zobowiązań podatkowych oraz stosowanie środków egzekucyjnych, stosownie do art. 70 § 4 w celu niedopuszczenia do ich przedawnienia,
 - b) art. 272 pkt 2 i 3 ustawy, z którego wynika obowiązek przeprowadzania w stosunku do podatników czynności sprawdzających mających na celu stwierdzenie formalnej poprawności

danych zawartych w deklaracjach podatkowych oraz ustalenia stanu faktycznego w zakresie niezbędnym do stwierdzenia zgodności z przedstawionymi dokumentami.

3. Przestrzeganie przepisów ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2014 r., poz. 518 ze zm.) w szczególności przez:
 - a) nie pobieranie od nabywców nieruchomości środków dotyczących kosztów przygotowania nieruchomości do sprzedaży stosownie do dyspozycji art. 25 ust. 1 i 2 ustawy,
 - b) podawanie w ogłoszeniach o kolejnych przetargach i rokowaniach terminów przeprowadzenia poprzednich przetargów, stosownie do art. 38 ust. 2 ustawy z 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami oraz § 25 ust. 1 pkt. 5 rozporządzenia z 14 września 2004 r. w sprawie sposobu i trybu przeprowadzania przetargów oraz rokowań na zbycie nieruchomości,
 - c) sporządzanie i podawanie do publicznej wiadomości wykazów nieruchomości przeznaczonych do oddania w dzierżawę, w sposób określony art. 35 ustawy.
4. Przestrzeganie zapisów zawartych w umowach dzierżawy oraz wewnętrznych regulacjach dotyczących gospodarowania mieniem gminnym, zwłaszcza w zakresie wyliczania wysokości czynszu dzierżawnego.
5. Przestrzeganie przepisów ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2013 r., poz. 907 ze zm.) w zakresie dokonywania zwrotu wadium, zgodnie z art 46 ust 1 i 1a ustawy.
6. Przestrzeganie przepisów ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2013 r., poz. 330 ze zm.) w zakresie:
 - a) sporządzanie dowodów księgowych zbiorczych zgodnie z postanowieniami art. 20 ust. 3 pkt. 1 i art. 21 ust. 1 pkt od 1 do 6 ustawy,
 - b) dokonywanie zapisów księgowych w zakresie zmniejszeń i zwiększeń środków trwałych na podstawie dowodów źródłowych, tak aby księgi rachunkowe odzwierciedlały stan rzeczywisty, stosownie do art. 24 ust. 2 ustawy.

Stosownie do postanowień art. 9 ust. 3 i 4 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych proszę o poinformowanie Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu, w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, o wykonaniu wniosków lub o przyczynach ich niewykonania. Do wniosków zawartych w wystąpieniu pokontrolnym przysługuje prawo zgłoszenia zastrzeżeń do Kolegium Izby. Zastrzeżenia składa właściwy organ jednostki kontrolowanej, w terminie 14 dni od daty otrzymania wystąpienia pokontrolnego, za pośrednictwem Prezesa Izby. Podstawą zgłoszenia zastrzeżeń może być tylko zarzut naruszenia prawa poprzez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie.

Do wiadomości:

Pan
Łukasz Kwadrans
Przewodniczący Rady Miejskiej
w Świebodzicach